

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1ObdoV/23/2013
Identifikačné číslo spisu: 1004116824
Dátum vydania rozhodnutia: 26.02.2015
Meno a priezvisko: JUDr. Juraj Seman
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2015:1004116824.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: J. F., Z., zastúpeného advokátom JUDr. Petrom Kubíkom, Poľná cesta 966/9, Dunajská Streda, proti žalovaným: 1/ J&T ASSET MANAGEMENT, a. s., Lamačská cesta 3, Bratislava, IČO: 31 399 941, 2/ Ing. B. X., bytom X., žalovaní 1/ a 2/ zastúpení advokátom JUDr. Alexandrom Kadelom, Dvořákovo nábrežie 8/A, Bratislava, 3/ Československá obchodní banka, a. s., pobočka zahraničnej banky v SR, Michalská 18, Bratislava, IČO: 30 805 066, zastúpeného advokátom JUDr. Allanom Böhmmom, Jesenského 2, Bratislava, o náhradu škody vo výške 437 068,18 eur (13 167 116,-- Sk) s príslušenstvom, vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 3Cbm/61/2004, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 20. novembra 2007 č. k. 3Cbm/61/2004-382 v znení opravného uznesenia z 25. februára 2008 č. k. 3Cbm/61/2004-403 a proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 19. februára 2009 č. k. 6 Obo 84/2008-428, v znení opravného uznesenia zo dňa 14. apríla 2009, č. k. 6 Obo 84/2008-450, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu o d m i e t a .

Žalobca je povinný nahradiť žalovanému 3/ trovy dovolacieho konania vo výške 1 548,81 eur na účet právneho zástupcu.

Žalovaným 1/ a 2/ náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozhodnutím zamietol návrh na začatie konania, ktorým sa žalobca domáhal voči žalovaným zaplatať istiny 13 167 116,-- Sk (437 068,18 eur) s príslušenstvom.

Súd prvého stupňa rozhodol tak s odôvodnením, že žalovaný 1/ ako správca reštitučného otvoreného podielového fondu (ďalej ROPF) prostredníctvom žalovaného 2/ ako člena štatutárneho orgánu správcovskej spoločnosti 18. februára 2003 priamym predajom vopred určenému záujemcovi cez Burzu cenných papierov, a. s., Bratislava, odplatne previedol z majetku podielového fondu odporcu 1/ do majetku Poštovej banky, a. s., Bratislava a podielových fondov Prvej penzijnej, a. s., Bratislava, 179 889 ks akcií emitenta Slovenská sporiteľňa, a. s., Bratislava (ďalej SLSP a. s.) v nominálnej hodnote 1 000,-- Sk/akcia, ISIN SK XXXXXXXXXX, za jedinú záujemcami ponúknutú cenu 1 700,-- Sk za akciu, teda celkom za cenu 305 811 300,-- Sk. Žalovaný 3/ vykonával v danom čase na základe zmluvy so žalovaným 1/ funkciu depozitára a 18. februára 2003 dal súhlas žalovanému 1/ na predaj akcií.

Žalobca ako vlastník podielov ROPF mal za to, že uvedeným predajom akcií došlo k porušeniu zákona č. 385/1999 Zb. o kolektívnom investovaní. Porušenie vidí najmä v tom, že Erste Bank der Österreichischen Sparkassen AG, Wien (ďalej len Erste Bank) nadobudla podiel 87,18% na základnom imaní spoločnosti SLSP, a. s., v menovitej hodnote 5 556 896 000,-- Sk za kúpnu cenu 17 899 344 800,-- Sk. Z uvedeného vyplýva, že Erste Bank v r. 2001 za jednu akciu SLSP, a. s., v menovitej hodnote 1 000,-- Sk reálne vyplatila čiastku 3 221,-- Sk. Dňa 22. septembra 2003 bol na Burze cenných papierov Bratislava, a. s., uzatvorený priamy obchod s akciami SLSP, a. s., v počte 179 889 ks za cenu 3 250,-- Sk za akciu. Podľa žalobcu sa jednalo o identické akcie, ktoré ROPF previedol na spoločnosť Poštová banka, a. s., za cenu 1 700,-- Sk za akciu. Celkový rozdiel medzi kúpnu cenou, za ktorú Erste Bank kúpila 179 889 ks akcií emitenta SLSP, a. s. a za ktorú tieto akcie predal žalobca 1/ z majetku ROPF, je suma 278 827 950,-- Sk. Dňa 15. apríla 2004 nadobudla Erste Bank podpisom zmluvy s Ministerstvom financií SR o kúpe akcií ďalších 10% základného imania SLSP, a. s., za cenu cca 2,9 mld. Sk, čo je cca 4 550,-- Sk za akciu. Z toho vyplýva, že majoritný akcionár SLSP, a. s., spoločnosť Erste Bank nikdy nenakupovala akcie SLSP, a. s., za cenu, ktorá by bola nižšia ako 3 221,-- Sk za akciu. Podľa obsahu podaní žalobcu žalovaní 1/ a 2/ boli povinní postupovať v súlade s ustanoveniami zákona o kolektívnom investovaní v znení neskorších noviel. Keďže takto nepostupovali, porušili svoje povinnosti vyplývajúce z uvedeného zákona, a to tým, že nevykonali riadnu analýzu ekonomickej výhodnosti predaja uvedených akcií, nevykonali riadne zistenia reálneho dopytu a najvýhodnejšej ceny akcií, akcie boli predané priamo už vopred určenému záujemcovi a nesplnili si predtým povinnosť anonymnej ponuky týchto cenných papierov na verejnom trhu cenných papierov, nesplnili povinnosť predať cenný papier za najvýhodnejšiu cenu, neponúkli tieto cenné papiere na odpredaj majoritným vlastníkom SLSP, a. s. Pre tieto porušenia povinností vyplývajúce z cit. zákona Úrad pre finančný trh rozhodnutím č. GRUFT 113/2004/SANE z 24. februára 2004 uložil žalovanému 1/ pokutu vo výške 2 000 000,-- Sk.

Krajský súd ďalej z obsahu spisu zistil, že ku dňu vzniku škodovej udalosti portfólio ROPF tvorilo 713 852 347 ks podielových listov celkovej hodnote 1 160 723 917,-- Sk. Číže hodnota za 1 ks podielového listu bola 1 626,-- Sk. Ku dňu vzniku škodovej udalosti žalobca vlastnil 13 532 000 ks podielových listov ROPF, čiže jeho podiel na portfóliu ROPF v danom čase bol 1,89 %. Žalobca mal za to, že hrubým porušením príslušných ustanovení cit. zákona v prípade priameho predaja 179 899 ks akcií SLSP, a.s. za cenu 1 700,-- Sk za akciu, dňa 18. februára 2003 mu bola ako podielnikovi ROPF spôsobená škoda vo výške 5 214 082,-- Sk. Tato škoda vznikla tým, že v prípade priameho predaja akcií SLSP, a.s. z majetku ROPF do majetku Erste Bank za cenu 3 250,-- Sk za akciu, by bol výnos vyšší o sumu 278 827 950,-- Sk. Vzhľadom na to, že v portfóliu ROPF v kritickom čase bol podiel žalobcu 1,89%, je 1,89 % z čiastky 278 827 950,-- Sk v sume 5 269 849,-- Sk, o ktorú čiastku by sa zvýšila hodnota podielových listov žalobcu v ROPF. Toto je aj suma, ktorú žalobca uplatňuje ako náhradu škody.

Podľa § 373 Obchodného zákonníka kto poruší svoju povinnosť zo záväzkového vzťahu, je povinný nahradiť škodu tým spôsobenú druhej strane, ibaže preukáže, že porušenie povinnosti bolo spôsobené okolnosťami vylučujúcimi zodpovednosť.

Podľa § 420 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Podľa § 13 ods. 4 zákona o kolektívnom investovaní správcovská spoločnosť je zodpovedná podielnikom, ktorých majetok v podielovom fonde spravuje, za všetky škody vzniknuté v dôsledku neplnenia alebo nedostatočného plnenia svojich povinností vyplývajúcich zo zákona alebo zo štatútu podielového fondu.

Z vykonaného dokazovania krajský súd dospel k záveru, že žalobca nepreukázal zodpovednosť za škodu voči žalovanému 1/. Táto zodpovednosť žalovaného 1/ voči žalobcovi ako podielnikovi bude daná, ak budú naplnené a žalobcom preukázané objektívne predpoklady zodpovednosti za škodu, t. j. existencia porušenia právnej povinnosti, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nimi. Žalovaný 1/ sa nedopustil žiadneho porušenia povinnosti, z ktorého by mohla žalobcovi vzniknúť nejaká škoda. Predmetné akcie

boli predané za najvýhodnejšiu cenu, akú bolo možné dosiahnuť v danom čase a za daných okolností, čo v spore bolo preukázané. Tvrdenie, že akcie boli predané po viac ako siedmich mesiacoch za cenu 3 250,-- Sk za kus, nie je samo o sebe tvrdením, ktoré by poukazovalo na to, že žalobcovi vznikla nejaká škoda. Škoda by mohla žalobcovi vzniknúť vtedy, ak by v čase realizácie predaja akcií bolo možné tieto predat' za vyššiu cenu. Nie je naplnený ani predpoklad zodpovednosti za škodu, t. j. existencia príčinnej súvislosti medzi porušením povinnosti a vznikom škody, nakoľko nedošlo k žiadnemu porušeniu povinnosti a tým, že nebola porušená povinnosť, nemohla škoda vzniknúť.

Žalobca sa proti žalovanému 2/ domáhal náhrady škody za porušenie povinností pri výkone funkcie člena predstavenstva žalovaného 1/, ktorý zodpovedá podielnikom za vzniknutú škodu (§ 57 prvá veta ZKI). Žalobca mal za to, že žalovaný 2/ tým, že dňa 18. februára 2003 zadal pokyn na predaj cenných papierov za cenu 1 700,-- Sk za kus nekonal s náležitou starostlivosťou, lebo sa nezaoberal pri rozhodovaní a nezohľadnil všetky dostupné informácie, týkajúce sa predaja akcií. Najmä mal vedieť, že analýza ekonomickej výhodnosti predaja akcií SLSP za cenu 1 700,-- Sk je nesprávna a nepodložená. Krajský súd dospel k záveru, že žalobca nepreukázal, v čom spočíva porušenie povinnosti člena predstavenstva pri výkone jeho funkcie.

Krajský súd nezistil zodpovednosť za škodu ani u žalovaného 3/. Tento nemohol spôsobiť bezprostredne škodu podielnikom ROPF. Udelenie súhlasu žalovaným 3/ ako depozitára smerovalo k odsúhlaseniu limitnej ceny, ktorá zodpovedala hodnote predmetných cenných papierov majetku ROPF. Udelenie súhlasu neznamenal povinnosť žalovaného 1/ v postavení správcu ROPF akcie predat' v limitnej cene a nemalo vplyv na zákonné povinnosti iných subjektov podieľajúcich sa na predaji. Škoda podielnikom ROPF nemohla vzniknúť, nakoľko aj pred predajom akcií SLSP, a. s., bola hodnota týchto akcií stanovená na 1 700,-- Sk a aj po ich predaji sa hodnota podielových listov nezmenila. Ak by nejaká škoda aj vznikla, môže spočívať len v ušlom zisku pre nedosiahnutie najvýhodnejšej ceny, ktorú bolo možné dosiahnuť v prospech otvoreného podielového fondu. Za dosiahnutie najvýhodnejšej ceny pri predaji akcií, ktorú bolo možné dosiahnuť v prospech ROPF, však nezodpovedá žalovaný 3/, nakoľko to nie je jeho zmluvná, ani zákonná povinnosť. Medzi podielníkmi ROPF a depozitárom neexistoval žiadny záväzkovo-právny vzťah, ktorý bol upravený v Obchodnom zákonníku, a preto ani náhrada škody voči žalovanému 3/ nemôže byť upravená Obchodným zákonníkom. Súd neuznal zodpovednosť žalovaného 3/ ani podľa 438 ods. 2 Občianskeho zákonníka, lebo miera zavinenia žalovaného 3/ tu nie je.

O náhrade trov konania Krajský súd v Bratislave rozhodol podľa výsledku sporu v súlade s § 142 ods. 1 O. s. p. Žalovaným 1/ a 2/ náhradu trov konania nepriznal, nakoľko si ich neuplatnili. Žalovanému 3/ priznal náhradu trov za právne zastupovanie advokátom vo výške 361 698,60,-- Sk.

Na odvolanie žalobcu Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. Žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému 3/ náhradu trov odvolacieho konania v sume 1 548,81 eur. Odvolací súd v zmysle § 219 ods. 2 O. s. p. v celom rozsahu poukázal na zistený skutkový stav súdom prvého stupňa. Osvojil si dôvody napadnutého rozhodnutia, ako aj právne posúdenie. K námietkam uvedeným v odvolaní uviedol, že podľa obsahu spisu súd prvého stupňa na prejednanie veci samej nariadil viackrát pojednávanie, na ktorých umožnil účastníkom konania, teda aj žalobcovi splniť zákonnú povinnosť uloženú v § 120 ods. 1 O. s. p. Podľa názoru odvolacieho súdu žalobcom navrhované dôkazy (vyžiadanie trestného spisu, spisu z Úradu pre finančný trh, predloženie zmluvy o výkone depozitára od žalovaných) by mali preukázať skutočnosti, ktoré jednak neboli v konaní sporné a jednak nimi nemohli byť preukázané rozhodujúce skutočnosti pre priznanie práva na náhradu škody. Nevykonanie navrhovaných dôkazov teda neznamená procesné pochybenie súdu s právnym následkom odňatia možnosti účastníkovi konať pred súdom v zmysle § 221 ods. 2 písm. f/ O. s. p., na ktoré ustanovenie žalobca v odvolaní poukázal.

Prvostupňový súd sa oboznámil s rozhodnutím Úradu pre finančný trh, Bratislava, z 24. februára 2004, č. GRUFT-113/2004/SANE, z ktorého zistil, že žalovaný 1/ pri nakladaní s 179 889 kusmi akcií emitenta Slovenská sporiteľňa, a. s., Bratislava, dňa 18. februára 2003 ich predajom za 1 700,-- Sk/kus porušil povinnosť spravovať majetok podielového fondu s odbornou starostlivosťou v zmysle zákona o

kolektívnom investovaní. Z toho dôvodu mu bola uložená pokuta.

Súd prvého stupňa sa tiež oboznámil s písomným odborným stanoviskom znalca z odboru ekonómia a manažment, odvetvie financie, Ing. Dušana Uhera z 26. októbra 2007 predloženého žalobcom (č. l. 311 spisu), s výpoveďami svedkov a s písomnými stanoviskami účastníkov konania k prejednávanej veci.

Aj podľa názoru odvolacieho súdu žalobca jednoznačne nepreukázal, že škoda, ktorú žalobca vyčíslil sumou 13 167 116,-- Sk, mu vznikla v príčinnej súvislosti s porušením povinnosti konať v zmysle zákona o kolektívnom investovaní žalovaným 1/. Nebolo žalobcom preukázané a nevyplýva to ani z rozhodnutia Úradu pre finančný trh, že by v danom čase žalovaný 1/ pri dodržaní všetkých podmienok a spôsobov podľa cit. zákona dosiahol predajom akcií vyššiu trhovú cenu, než za ktorú akcie v skutočnosti predal. Tiež nebolo jednoznačne žalobcom preukázané, že predmetné akcie by žalovaní za cenu 3 221,-- Sk/akcia mohli predat' majoritnému akcionárovi Erste Bank.

Vzhľadom na to, že na cenu akcií pôsobia rôzne okolnosti na kapitálovom trhu, cena závisí od osobných pomerov predávajúceho alebo kupujúceho (viď znalecký posudok Ing. D. Uhera), odvolací súd prisvedčil žalovaným 1/ a 2/, že žalobcom určená cena akcie 3 221,-- Sk za 1 kus v čase predaja akcií 18. februára 2003 sa bez ďalšieho javí ako špekulácia.

Odvolací súd sa stotožnil s právnym záverom súdu prvého stupňa, že žalobca v konaní nepreukázal existenciu škody, ani príčinnú súvislosť medzi porušením záväzku žalovanými a vznikom škody. Pretože nezistil základné zákonné predpoklady pre priznanie uplatneného práva na náhradu škody v zmysle § 438 ods. 2 Občianskeho zákonníka voči všetkým žalovaným, vecne správne žalobu zamietol.

Odvolací súd preskúmal aj výšku priznanej náhrady trov konania žalovanému 3/. Zistil, že tieto boli priznané na základe jeho vyúčtovania z 20. novembra 2007 (č. l. 369). Odvolací súd vyúčtované trovy pokladal za účelne vynaložené.

Žalovaní boli v odvolacom konaní úspešní, a preto im podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 priznal náhradu trov odvolacieho konania. Žalovaným 1/ a 2/ v odvolacom konaní trovy nevznikli, a preto odvolací súd im náhradu trov nepriznal. Žalovanému 3/ vznikli trovy za právne zastupovanie advokátom, ktorému patrí odmena za jeden úkon právnej pomoci, a to vyjadrenie k odvolaniu vo výške 39 050,-- Sk za úkon, 19% daň z pridanej hodnoty 7 419,50 Sk zo sumy 39 050,-- Sk a paušálnu náhradu 190,-- Sk. Spolu trovy odvolacieho konania činia 46 659,50 Sk (v prepočte konverzným kurzom 30,126 Sk/euro), 1 548,81 eur.

Proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3Cbm/61/2004 a proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 6 Obo 84/2008 podal dovolanie žalobca, ktorý žiadal napadnuté rozhodnutia zrušiť podľa § 243b ods. 2 a ods. 3 O. s. p. a vec vrátiť na ďalšie konanie. V odôvodnení dovolania poukázal na skutočnosť, že v priebehu konania súd prvého stupňa navrhoval vykonať viaceré dôkazy, ktoré neboli súdom prvého stupňa vykonané. Podľa žalobcu išlo o dôkazy, ktoré by podstatným spôsobom ovplyvnili rozhodnutie súdu, nakoľko sa týkali rozhodnutia Úradu pre finančný trh číslo GRUFT-113/2004/SANE a GRUFT-126/2004/SANE.

Konštatoval, že išlo o rozhodnutia, ktorými právoplatným spôsobom na to príslušným orgánom a po dôkaznom šetrení, bol zistený vznik škody a boli zistené porušenia povinností žalovaných 1/ a 3/. Súd by bol podľa žalobcu viazaný týmito rozhodnutiami v zmysle poslednej vety § 135 ods. 1 O. s. p., ktoré mali pre posúdenie vzniku zodpovednosti žalovaných podstatný význam.

Žalobca má za to, že rozhodnutie súdu prvého stupňa ako aj rozhodnutie odvolacieho súdu nespĺňa požiadavky § 157 O. s. p.

V dovolaní zdôraznil, že súd prvého ani druhého stupňa nevykonali žalobcom navrhnuté dôkazy, ktoré mali podstatný význam pre rozhodnutie vo veci, na preukázanie základného predpokladu vzniku zodpovednosti za škodu na strane žalovaných - porušenia ich povinnosti a výšky škody. Uviedol, že svoj

postup pri hodnotení a vykonávaní dôkazov v rozpore so zákonom riadne neodôvodnili a to ani v prípade rozhodnutí Úradu pre finančný trh, ktorými boli viazané. Takýmto postupom súdov došlo podľa žalobcu k odňatiu možnosti účastníka konať pred súdom a k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces (§ 237 písm. f/ O. s. p.).

V odôvodnení ďalej uviedol, že Najvyšší súd slovenskej republiky mu neumožnil vyjadriť sa k argumentom žalovaných, či ústne alebo písomne a reálne a efektívne uplatniť tak svoje zákonom i ústavou garantované procesné práva, odňal žalobcovi konať pred súdom.

Žalobca s poukazom na § 214 O. s. p. považoval za otáznu skutočnosť, či boli splnené zákonné predpoklady na rozhodnutie odvolacieho súdu bez nariadenia pojednávania stanovené Občianskym súdnym poriadkom a či nedošlo aj takýmto spôsobom k odňatiu možnosti účastníkom konať pred súdom. Chápanie tohto ustanovenia môže viesť - a podľa žalobcu napokon aj viedlo ku vzniku krivdy na strane účastníka a k zákonnému, ale nanajvýš k nespravodlivému postupu vyúsťujúceho do porušenia práv žalobcu na spravodlivé konanie.

Vo vyjadrení k dovolaniu žalovaný 3/ žiadal, aby dovolací súd dovolanie podľa § 218 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p. ako neprípustné odmietol, resp. podľa § 243b ods. 1 O. s. p. zamietol a priznal žalovanému v 3/ náhradu trov dovolacieho konania.

Žalovaný 3/ uviedol, že žalobcom uvedený dôvod dovolania (ust. § 237 písm. f/ O. s. p.) nemôže byť predpokladom na zrušenie napadnutých súdnych rozhodnutí a na vrátenie vecí na ďalšie konania Krajskému súdu v Bratislave. Napadnuté rozhodnutia sú podľa žalovaného 3/ vecne správne a boli vydané v súlade so zákonom. Má za to, že dovolací dôvod (ust. § 237 písm. f/ O. s. p.) nie je opodstatnený.

Žalovaný 3/ k námietke žalobcu, že v priebehu konania na súde prvého stupňa navrhoval vykonať viaceré dôkazy, ktoré však neboli ani súdom prvého stupňa ani v odvolacím súdom vykonané, uviedol, že žalobca na pojednávaní dňa 20. novembra 2007 vyhlásil, že netrvá na vykonaní iných dôkazov, ako boli súdom vykonané. K uvedeným argumentom podoprel s poukazom na § 120 ods. 1 a § 205a ods. 1 O. s. p. Žalobcom uvádzané dôkazy neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa výlučne z dôvodu, že žalobca na ich vykonaní netrval a žiadal súd rozhodnúť na základe dôkazov vykonaných ku dňu pojednávania. Uviedol, že zo strany súdu určite nešlo o svojvoľné nevykonanie dôkazov s odôvodnením, že z navrhnutého dôkazu nie je možné očakávať potvrdenie pravdivosti preukazovanej skutočnosti.

Ani jeden z dôkazov, ktoré žalobca v dovolaní uvádza, nemohlo a nemôže vo vzťahu k žalovanému 3/ preukázať žiadne nové skutočnosti. Tvrdenie, že v rozhodnutiach ÚFT GRUFT - 113/2004/SANE, resp. ÚFT GRUFT - 124/2004/SANE bol preukázaný vznik škody a jej výška je podľa žalovaného 3/ zavádzajúca. Uviedol, že ÚFT nikdy nemal v kompetencii rozhodovanie o vzniku škody a povinnosti jej náhrady. Ak by tomu tak bolo, žalobca by predmetnú žalobu nepodával na súd. Súdny konštatovali, že nebol preukázaný vznik škody, a ak by nejaká škoda vznikla, táto by spočívala v ušlom zisku, za ktorú by žalovaný 3/ nezodpovedal. Žaloba bola zamietnutá pre nepreukázanie základných predpokladov pre priznanie uplatňovaného práva na náhradu škody. Žalobcom uvádzané dôkazy nesmerovali k preukázaniu existencie základných predpokladov pre priznanie uplatňovaného práva na náhradu škody, resp. ich nemohli preukázať. V tomto smere poukázal na vyjadrenie k odvolaniu zo dňa 6. mája 2008.

K námietke, že napadnuté rozhodnutia neboli náležite odôvodnené a nespĺňajú požiadavky podľa § 157 O. s. p. žalovaný 3/ uviedol, že súd podľa povahy rozhodnutia a vo svetle okolností prípadu sa správne obmedzil iba na podstatné okolnosti týkajúce sa podmienok priznania uplatneného nároku. Skúmanie iných okolností by bolo podľa žalovaného 3/ zbytočné.

K námietke, že žalobca nebol vyzvaný k podaniu žalovaných v 1/ a 2/, ktorými sa títo vyjadrili k podanému odvolaniu a vyjadrenie žalovaného 3/ mu nebolo doručené vôbec, uviedol, že žiadne ustanovenie O. s. p. neukladá súdu povinnosť zaslať odvolateľovi vyjadrenie ostatných účastníkov

konania k odvolaniu a poskytnúť mu lehotu na vyjadrenie k tomuto podaniu. V tejto súvislosti poukázal na ust. § 211 ods. 1, § 114 ods. 2, § 156 ods. 3 a § 214 ods. 1 O. s. p.

K námietke žalobcu, že neboli splnené zákonné požiadavky na rozhodnutie odvolacieho súdu bez nariadenia pojednávania, žalovaný 3/ poukázal na § 214 ods. 4 a konštatoval, že toto ustanovenie dáva súdu možnosť, nie povinnosť doplniť dokazovanie. Má za to, že odvolací súd sa s návrhmi na vykonanie dôkazov, ktoré Krajský súd v Bratislave nevykonával, v odôvodnení svojho rozsudku riadne vypořiadal, pričom uviedol, prečo vykonanie týchto dôkazov vyhodnotil ako neúčelné.

Vo zvyšku odkázal na všetky písomné podania a ústne prednesy v predmetnej veci.

Vo vyjadrení k podanému dovolaniu žalovaní 1/ a 2/ uvideli, že dovolanie žalobcu je procesne neprípustné a treba ho odmietnuť (§ 243b ods. 5 v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p.). Konštatovali, že dovolací súd rozhodol v predmetnej veci rozsudkom, dovolanie by mohlo byť procesne úspešné, ak by bol naplnený niektorý z dôvodov prípustnosti dovolania podľa § 238 O. s. p. alebo § 237 O. s. p.

Podľa žalovaných 1/ a 2/ žalobca v podanom dovolaní neoznačil žiadne konkrétne procesné právo, ktorého realizácia mu mala byť znemožnená vadným postupom súdu. Žalobca v dovolaní iba vymenoval vady, ktorými napadnuté rozhodnutia a konanie podľa jeho názoru trpia. Žalobcom vymenované vady sú podľa žalovaných 1/ a 2/ takého charakteru, že aj keby v konaní k týmto vadám došlo, neznamenaloby to odňatie možnosti žalobcu konať pred súdom. Žalobcom označené vady nemajú za následok odňatie možnosti konať pred súdom, a teda ani nemôžu založiť prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p. Žalovaní poukázali na judikatúru slovenských súdov (rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obdo 39/2007, sp. zn. ObdoV 56/1998, sp. zn. 3 Cdo 171/2008, 3 Cdo 36/2008, 4 Obdo 22/2007), z ktorej podľa žalovaných 1/ a 2/ plynie, že žalobcom označené vady konania neznamenajú naplnenie dovolacieho dôvodu podľa ust. § 237 písm. f/ O. s. p.

K námietke žalobcu, že neboli splnené zákonné požiadavky na rozhodnutie odvolacieho súdu bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 1 písm. a/ O. s. p.) žalovaní 1/ a 2/ konštatovali, že odvolací súd nedoplňal a ani neopakoval dokazovanie, v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými závermi prvostupňového súdu. Ako výslovne vyplýva z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, odvolací súd nepovažoval vykonanie dôkazov, ktoré navrhol žalobca, za potrebné s ohľadom na to, že vykonaním týchto dôkazov mohli byť zistené už iba také skutočnosti, ktoré neboli medzi stranami sporné alebo pre rozhodnutie potrebné.

K porušeniu práva na spravodlivý proces žalovaní uviedli, že ani prípadná existencia žalobcom uvádzaných vád by sama osebe neznamenalala ešte porušenie práva na spravodlivý proces. To, že súdy v tomto prípade nehodnotili skutkový stav takým spôsobom, ako to požaduje žalobca, resp. nepovažovali za potrebné vykonanie tých dôkazov, ktoré navrhol vykonať žalobca, nie je podľa žalovaných 1/ a 2/ porušením práva na spravodlivý proces.

K skutkovému stavu uviedli, že v konaní bolo preukázané, že dňa 18. februára 2003 dosiahol žalovaný 1/ pri predaji akcií SLSP z majetku ROPF cenu na úrovni trhovej ceny, pričom o ohľadom na priority majoritného akcionára (Erste Bank) a jeho cenovú politiku je prakticky vylúčené, aby bolo možné akcie SLSP v majetku ROPF vôbec Erste Bank predať. Podľa žalovaných 1/ a 2/ je neopodstatnené očakávať, že takýmto predajom by bolo možné získať od Erste Bank kúpnu cenu vyššiu, ako bola cena trhová. Pritom bolo dokázané, že cena, za ktorú boli akcie predané z majetku ROPF na základe obchodu z 18. februára 2003, zodpovedala očakávanej trhovej cene akcií SLSP v danom čase.

Súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania podľa žalovaných 1/ a 2/ správne dospel k záveru, že žalobca nepreukázal naplnenie elementárneho predpokladu žaloby - a síce vznik škody na jeho majetku. Podľa žalovaných 1/ a 2/ nie je prijateľné, aby súd konštatoval vznik škody na základe špekulácií žalobcu. S napadnutými rozhodnutiami a ich odôvodnením sa stotožňujú.

K otázke údajnej nepreskúmateľnosti uviedli, že sa nestotožňujú s názorom žalobcu, že rozhodnutia súdov nižších inštancií by boli nepreskúmateľné. Súdny sice stručne, ale inak jasne a zreteľne sformulovali, z akých dôvodov nepriznali žalobcovi nárok.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 2 O. s. p.), po zistení, že dovolanie bolo podané účastníkom konania včas (§ 240 ods. 1 O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.), najskôr skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

Občiansky súdny poriadok pripúšťa dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu z dôvodov taxatívne menovaných v ust. § 237 písm. a/ až g/ a v prípadoch uvedených v ust. § 238.

Dovoláním z dôvodov uvedených v § 237 O. s. p. je možné napadnúť všetky rozhodnutia odvolacieho súdu bez ohľadu na formu rozhodnutia, na jeho obsah alebo na povahu predmetu konania. Prípustnosť dovolania podľa § 237 O. s. p. nie je daná tým, že dovolateľ tvrdí, že rozhodnutie odvolacieho súdu je postihnuté niektorou z väd uvedených v tomto ustanovení. Dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je v tomto prípade prípustné iba vtedy, ak touto vadou rozhodnutie skutočne trpí, t. j. ak sa stali skutočnosťami, v dôsledku ktorých vada vznikla a prejavila sa v rozhodnutí (postupe) odvolacieho súdu.

Podľa ust. § 237 O. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

K tomu, či rozhodnutie odvolacieho súdu trpí niektorou z väd uvedených v § 237 O. s. p. prihliada dovolací súd nielen na podnet dovolateľa, ale z úradnej povinnosti (§ 242 ods. 1 O. s. p.). V prípade, že dovolací súd zistí, že rozhodnutie odvolacieho súdu trpí niektorou z týchto väd, zruší rozhodnutie odvolacieho súdu, i keď dovolateľ toto pochybenie nenamietal. Dovolací súd postupuje rovnako i v prípade, že dovolanie nie je v zmysle ust. § 238 a § 239 O. s. p. prípustné.

Ďalej prípustnosť dovolania proti rozsudku upravuje ust. § 238 O. s. p., a to pre prípad rozsudkov odvolacích súdov, ktorými bol rozsudok súdu prvého stupňa zmenený podľa odseku 1, resp., v ktorom sa dovolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci podľa odseku 2 a tiež v prípade, ak dovolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (§ 238 ods. 3 O. s. p.).

V prejednávanej veci je dovoláním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol rozsudok prvostupňového súdu potvrdený, pričom dovolací súd nevyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné. Rovnako nejde o potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým by vo výroku svojho rozsudku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O. s. p. Procesnú prípustnosť dovolania preto z ust. § 238 ods. 1 a 3 O. s. p. nie je preto možné vyvodíť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa ust. § 238 O. s. p., ale (aj so zreteľom na obsah dovolania) sa zaoberal tiež otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v ust. § 237 O. s. p.

Dovolaateľ vady konania v zmysle ust. § 237 písm. a/ až e/ O. s. p. v dovolaní nenamietal a v dovolacom konaní vady tejto povahy nevyšli najavo. Prípustnosť tohto opravného prostriedku preto z uvedených ustanovení nemožno vyvodit'.

S prihliadnutím na obsah dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zamerl na otázku opodstatnenosti tvrdenia dovolateľa, že mu postupom súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Tento dovolací dôvod žalobca odôvodnil tým, že súd prvého stupňa dôkazy preukazujúce nárok žalobcu v odôvodnení svojho rozhodnutia právne a ani skutkovo neohodnotil, svoj postup neodôvodnil, takže rozhodnutie súdu prvého stupňa neobsahovalo podľa dovolateľa nič, čo by odvolací súd mohol potvrdit'. Konaním súdov oboch stupňov mala byť žalobcovi odňatá možnosť uplatňovať svoje práva v konaní pred súdom.

Vadou konania podľa § 237 písm. f/ O. s. p., ktoré ustanovenie zahŕňa aj právo účastníka na spravodlivý proces, sa rozumie závadný procesný postup, ktorým sa účastníkovi konania znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Ustanovenie § 237 písm. f/ O. s. p. odňatie možnosti konať pred súdom výslovne dáva do súvislosti s faktickou činnosťou súdu a nie s jeho právnym hodnotením zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Napríklad môže ísť o právo predniesť (doplnit') svoje návrhy, právo označit' navrhované dôkazné prostriedky, právo vyjadrit' sa k návrhom na dôkazy a k vykonaným dôkazom, právo zhrnúť na záver pojednávania svoje návrhy a vyjadrit' sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. ide aj vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva.

V súvislosti dovolacím dôvodom žalobcu, týkajúceho sa nevykonania ním navrhnutých dôkazov, je potrebné poukázať na konštantnú judikatúru všeobecných súdov ako aj ústavného súdu, podľa ktorej súdu nepatrí povinnosť vykonať všetky navrhnuté dôkazy, pretože princíp voľného hodnotenia dôkazov v konaní pred súdmi v spojení so zásadou spravodlivého rozhodnutia vo veci sudcovi a súdu umožňuje vykonať len tie dôkazy, ktoré podľa jeho uváženia k takémuto rozhodnutiu vedú.

Podľa § 213 ods. 4 O. s. p. odvolací súd môže doplnit' dokazovanie vykonaním ďalších dôkazov navrhnutých účastníkom konania, ak ich nevykonal súd prvého stupňa, hoci mu ich účastník navrhol. Súd rozhodne či povolí, doplňovanie ďalších dôkazov, ktoré navrhli účastníci konania, ak ich nevykonal súd prvého stupňa, za situácie, že doplnené navrhnuté dôkazy by mali preukazovať určitú tvrdenú skutočnosť.

V nadväznosti na ďalšiu dovolaciu námietku, ohľadne rozhodnutia veci odvolacím súdom bez nariadenia pojednávania, dovolací súd poukazuje na ustanovenie § 214 O. s. p., v zmysle ktorého, až na prípady uvedené v prvom odseku tohto ustanovenia možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania. Nakoľko podľa úvahy odvolacieho súdu, na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nebolo potrebné zopakovať alebo doplnit' dokazovanie, odvolací súd v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O. s. p. rozhodol o odvolaní bez nariadenia pojednávania. Z dôvodu zákona nevyplýva odvolaciemu súdu, aby zdôvodňoval, prečo nevytýčil pojednávanie.

Dovolací súd vzhľadom na zistené skutočnosti konštatuje, že žalobca nebol postupom súdu prvého stupňa, ako ani odvolacieho súdu, vylúčený z realizácie procesných práv daných Občianskym súdnym poriadkom. Za týchto okolností tvrdenie dovolateľa, že mu postupom súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom, nie je opodstatnené.

Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepreukázala existencia žalobcom tvrdených procesných väd v zmysle ust. § 237 písm. f/ O. s. p. a že najavo nevyšla ani žiadna iná vada uvedená v ust. § 237 O. s. p., dovolací súd v ďalšom vychádzal z toho, že prípustnosť dovolania žalobcu nemožno vyvodit' z ust. § 237 O. s. p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie žalobcu odmietol podľa ust. § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s ust. § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti (právne posúdenie veci).

V dovolacom konaní boli úspešnými účastníkmi žalovaní, ktorým podľa ust. § 243c v spojení s ust. § 142 ods. 1 O. s. p. vzniklo voči žalobcovi právo na náhradu trov dovolacieho konania. Žalovanému 3/ vznikli trovy za právne zastupovanie advokátom, ktorému patrí odmena za jeden úkon právnej pomoci, a to vyjadrenie k dovolaniu vo výške 39 050,-- Sk za úkon, 19% daň z pridanej hodnoty 7 419,50 Sk zo sumy 39 050,-- Sk a paušálnu náhradu 190,-- Sk. Spolu trovy odvolacieho konania činia 46 659,50 Sk (v prepočte konverzným kurzom 30,126 Sk/euro), 1 548,81 eur, podľa ust. § 10 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. b/ a § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 Vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb.

Žalovaným 1/ a 2/ náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, nakoľko nepodali návrh na ich uloženie (§ 151 ods. 1 O. s. p).

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 5 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.